

במה אשה פרק ששי שבת

נ"ט

עין משפט
נר מצוה

הואיל וראוי להקישו ע"ג חרם ומקמיס קול ככתחלה ולא בטל ליה ממלכה ראשונה והוא ליה ככלי שניקב בפחות ממוליא רימון דקיי"ל ולא טיהר מטומאתו משום דראוי למלכתו והשתא איתרע טולה דבהמה טהורה בלא עינבל דקתני במתני' קמייתא דלא מנא הוא וכענינבל טמא כדלוקמין תורה אור

פחות ממוליא רימון מקבל טומאה ועוד קשה לר"י לפי הקונטרס דלטומאה שהיכה עליהן שלא תפחה מהני שפיר טעמא דהדיוט יכול להחזירו בלא טעמא דראוי להקישו כדלכתחלה בפ' שלשה שאכלו (ברכות כ): גבי מסה דאפי' מפורקת לא פריחה טומאה מינה אפי' ענבלה או שאבדה חליה או שחלקה אחיס או שחפסם שאין סופן להבירה ולא אינטרין כלל לטעמא דהקשה אלא לענין לקבל טומאה מכלן ולהבא דהאי טעמא הואיל והדיוט יכול להחזירו לא מהני לקבל בה טומאה דקתני התם החזירוהו מקבלת טומאה מכלן ולהבא ולאביי נמי הוא בעי למימר דמשום דהדיוט יכול להחזירו מקבלין שניהן זוג והעינבל טומאה מכלן ולהבא ור"י כ"ח הביא ר"ה לפי' הקונט' דתניא בתוספתא דמסכת כלים בפ' רשב"ג העושה זוג למכתשה ולעריסה ולמטפחות שניוקה ניטלו עינבליהן עהארין משמע דנין טהורין ולפירוש הקונט' ניחא דטהורין דלא מקבלי טומאה מכלן ולהבא אבל לפרי' קשה אמאי טהורין ור"י השיב דכמה בריותם יש בתוספתא דפלוגי אש"ס שלנו :

ורבי יוחנן אמר הואיל וראוי לגמט ט מים לתיטקי קשה לרשב"ג דע"כ בלא ייחוד מיירי מדקאמר הואיל וראוי משמע בראוי בעלמא אפי' בלא ייחוד ועוד דביחוד לכך לא הוה פליגי ר' יוסי בר' חנינא ועוד דביחוד אפי' לא היה לו עינבל משולם נמי מקבל טומאה ועוד אי ביחוד מיירי מאי פריך דר' יוחנן אדר' יוחנן הא התם ע"כ איירי בלא ייחוד דביחוד אפי' במדרסות נמי אין אומרים עמוד ונעשה מלאכתו ולקמן בס"פ המלניע (דף זה: וזה) גבי ניקב כמוליא זית טהור מלקבל ט זיתים ועדיין כלי הוא לקבל ט רימונים ופי' בקונטרס אס ייחוד לרימונים ואי לא פי' הקונט' דהתם הוה ניחא וי"ל דאפי' לפירוש הקונטרס הכא חזי טפי ע"י גימט משום דהואיל דמטיקרא הוה כלי גמור וגם עתה הדיוט יכול להחזירו אית לן למימר דע"כ דבר מוטע שעדיין ראוי לגמט ט מים חסיב כלי אפי' בלא ייחוד ולמ"ד נמי הואיל וראוי להקישו דבעי משין מלכה ראשונה אחי שפיר בכל ענין דאפי' לה בעינין בעלמא ייחוד הכא אחי שפיר דלא מהני גמט מים משום שעמוד עדיין למלאכתו ראשונה להחזיר ט העינבל ואומר לו עמוד ונעשה מלאכתו וכ"כ דאי בעינין בעלמא ייחוד דאחי טפי שפיר : **ואין** אומרים בעלמא מה עמוד ונעשה מלאכתו - לפירוש הקונט' קשה לר"י למה ליה לאחיי בריתא דחרקב כיון דלא שייכא למילתיה דר' אלעזר ור' יוחנן אלא נראה לר' ינחק כפירוש ריב"ז אומרים במדרסות עמוד מעל חרקב זה ונעשה מלאכתו שאיט יכול להיות טמא מדרס ע"כ שאתה יושב עליו הואיל ואיט מיוחד לכך דקתני בברייתא ואין אומרים בטמא מה עמוד מגמט מים בזה הזוג או בזה הסנדל של בהמה ונעשה מלאכתו ליתן ט העינבל כדי להשמיע הקול וליתן סנדל ברגלי הבהמה אלא טמא טומאה מה על ידי הגימט אש"ס שאיט מיוחד לכך והוא בר קבולי טומאה דחסיב כלי ע"כ גימט מים ור' יוחנן אמר אף אומר ט' דבעינין שיהא ראוי למלאכתו ראשונה ולא מהני ליה מידי לקבולי טומאה מה שראוי למלאכה אחרת אבל הקשה זוג ע"כ החרם והגמט סנדל של בהמה ברגלו כשבורח מן חרקב הוא משין מלאכה ראשונה ולהכי הוא בר קבולי טומאה ולא שייך למימר ביה עמוד ונעשה מלאכתו דהייט נמי מלאכתו : **סנדל** של בהמה של מחכת - ושל עץ איט ראוי לכל הני דברים ומפרש בסמוך דדרך

הואיל וראוי להקישו על גבי חרם אומר ר' יוסי בר' חנינא הואיל וראוי להקישו על גבי חרם ר' יוחנן אמר הואיל וראוי לגמט ט מים לתיטקי ור' יוחנן לא בעי מעין מלאכה ראשונה *ודתניא *וכל כלי אשר ישב עליו וגו' יכול כפה סאה וישב עליה כפה חרקב וישב עליה היא בטמא תלמוד לומר (ה) אשר ישב עליו הוב מי שמייוחד לשיבה יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתו ר' אלעזר אומר במדרסות אומרים עמוד ונעשה מלאכתו ואין אומרים בטמא מה עמוד ונעשה מלאכתו ור' יוחנן אמר אף אומר בטמא מה עמוד ונעשה מלאכתו איפוך קמיתא ומאי חוית דאפכת לרבי יוחנן דבעי מעין מלאכה ראשונה (*ודתניא) *סנדל של בהמה של מחכת בטמא למה חזי אומר רב ראוי לשתות בו מים במלחמה ור' חנינא אמר ראוי לסוך בו שמן במלחמה ור' יוחנן אמר בשעה שבורח מן חרקב מניחו ברגליו ורץ על קצין ועל הברקנים מאי בין רב לר' חנינא איכא בינייהו דמאים בין ר' יוחנן לר' חנינא איכא בינייהו דיקיר: יולא בעיר של זהב: מאי בעיר של זהב רבה בר רב הנה א"ר יוחנן ירושלים דדהבא כדעבד

מניח טמא
דמא
טמא טיטקי
אחי טומאה
טמאין ללא
כ"ל רבי

(ג'ל יוחנן)

תגרות
הבי"ח
(ה) נמי חומד
לומר וכל כלי
לפי י"ב

שלא נגע ואינטרין גבי טהור נמי שנטמא גם הוא ביושבו עליו אש"ס שלא נגע ועוד כח"כ לאו אהוא קרא קתני לה : ר' אלעזר אומר במדרסות ט' - בין כתחלה טומאה לענין שאמרט דאיט מטמא מדרס למיהוי אב הטומאה בין בסוף טומאה כנון ג' על ג' שנטמא מדרס למיהוי אב הטומאה ונחלקו טהור מן המדרס דאמריין ט עמוד ונעשה מלאכתו הראשונה שהיה ראוי לשיבה והרי עתה איט ראוי לכך הלכך טהור מן המדרס ואש"פ דאית בכל חד שלש על שלש והוי כלי לקבל טומאה מיהו מהורת אב הטומאה טיהר טו : ואין אומרים - לענין אב הטומאה של טומאת מה עמוד ונעשה מלאכתו כלומר אס נטמא ונשכר ועודו ראוי למלאכה בעלמא שאין משין מלאכה ראשונה טמא ולא אחר' עמוד ונעשה מלאכתו ראשונה וכיון דלא חזי להכי יהא טהור וכ"כ דכתחלה טומאה אין אומרים עמוד ונעשה מלאכתו ראשונה דניחא אס איט מיוחד למח לא יקבל טומאה מה דהא כלי מעשה כהוב : אומר ט' - דאי לא עבד משין מלאכה ראשונה טהור ועל כרחיך לא איתמר דר' יוחנן אלא לענין שנשכר ולטהרו כדפרישית דליכא לפרישא כי הוה דמדרסות ולמימר דכלי שאיט עשוי למח לא יטמא במח דהא כהוב (במדבר יט) והוא על האהל ועל כל הכלים : איפוך קמיתא - דר' יוסי בר' חנינא לר' יוחנן : סנדל של בהמה - שלא ליתן כפרסיהיה באכנים : למאי חזי - אי משום בהמה אין חכשיט לבהמה : מניחו ברגליו - הוא בעגטו אלמא הואיל ולגס סנדל עשאו אי לאו דראוי לנטיילה לא הוה מטמא ליה ר' יוחנן : איכא בינייהו דמאים - לרב לא מטמא דאין ראוי לשתות ורב סוכה לית ליה קסבר אין מוליכין שמן למלחמה לסוך והיה בין רב (בין) לר' יוחנן נמי איכא בינייהו דמאים : בין ר' חנינא וכו' איכא בינייהו דיקיר - כבוד ואין ראוי ט לברוח :

כדעבד

הבהמה לקלקלו ורביט שמואל גרים סנדל של בהמה ושל מחכת ומיירי כסנדל של סידין דלקמן (סו): **הואיל** וראוי לשפות ט מים במלחמה וא"ל והא בזוג שלא היה ט עינבל משולם לא מטמין משום דחזי לגמט והכא תשוב כזו זוג שלא היה ט עינבל משולם דכיון דנעשה ללטרך בהמה איט מקבל טומאה וי"ל דתחלתו נמי עשוי לשפות ט מים במלחמה או לסוך אלא שעיקרו עמוד לבהמה ואומר לו עמוד ונעשה מלאכתו למחן דבעי משין במלכה ראשונה : **בשעה** שבורח מן חרקב מניחו ברגליו - תימה אפי' יטמא מדרס והניח בתוספתא דכלים פרק סיפה ג' סנדלים הם של חרם טמא מדרס של מחכת ושל בהמה טמא טומאת מה משמע אבל מן המדרס טהור : *ולא בעיר של זהב - אר"ה דלאו איט טשאקא דאפי' בקונט' דהא אמר' בפרק בתרא דבוטה (דף מה): מאי עמרות כלות פיר של זהב משמע דעשוי הוא כעין עטרה ואש"פ דאחרי' התם בפולמוס של גימט גמור על עטרה הנגים וכלות והכא לא אסרו אלא בשעת אר"ס דדוקא לחתים וכלות גמור ולא לשאר בני אדם*) :

דין נכסה
לכל ט

(*) [משני טיט לכן טמא כן ופי' הוי גימט ו ד"ה עטרה]

זר כלבא טמא שפע אכילה ארדא ונאח בכל נכסה אלא ואינטיבא ליה כתיבא והוה נטו בי חנינא דהא נקיים לה חיבנא מן סויה אסר לו אי חזי לי חנינא לך ירושלם דרובא והחזירו אורי כק שצ"ע

כ א מ"י פ"ו חס"ל
משכב ומשכב סוכה ט
כ א ב מ"י פ"ט חס"ל
סנה סוכה ו סוכ
לאין סה פור וס"ט א"ס
פ"י א ס"ט ד :

רבינו תנאל

רבינו תנאל ור' ארי
להקישו חתיק ק"ל ר'
חרם ולחטיק ק"ל ר'
יוחנן אמר הואיל וראוי
לגמט ט מים לתיטקי
עדיין תורה כלי עליהן
ולשיכך עדיין טמאין
עליהן ואקטיין ובי ר'
יוחנן לא בעי (שישא)
[שיחא] בכלי חספס
בעין מלאכתו [והתניא]
והיושב על הכלי אשר
ישב עליו הוב יסמא
יכול כפה טה וישב
עליה כפה כו' עד ור'
יוחנן אמר במסכת פת
עמוד ונעשה מלאכתו
מה בעי ר' יוחנן אמר
כי אין הכלי מקבל
טומאה אלא אם הוא
ראוי למלאכה שנישה
כדאמרי קמיתא ואיט
ר' יוחנן אמר הואיל
והואיל להקישו ע"ג חרם
משום דמטיקרא ליה לר'
יוחנן כדתיירי דבעי משין
מלאכה ראשונה ויתניא
סנדל של מחכת של
בהמה סמא ואמריין
למאי חוית [רב] אמר
חזי לשתות מים . ר'
חנינא אמר ראוי לסוך
בו שמן ר' יוחנן [אמר]
ראוי לערוך ברגליו
כשבורח ורץ על חרקב'
ועל הברקנים תת
שמינו לר' יוחנן דבעי
משין מלאכה ראשונה
כשם שכתחלה למעל
הרגל כך באחוריה :
כדתיירין ולא תצא
אשה בעיר של זהב .
סו עיר של זהב .
ירושלים דדהבא

רב נסים נאמן

ענינל : מאי עיר של
זהב אמר רבנן בר יוחנן
אמר ר' יוחנן ירושלים
דרבנא בי רשב"ד לת
(ר' יוחנן) [ר"מ]
לבייתו והמא בספי
גדרים כפרק תנוד ס'
הכנסת (ד' לר' עקיבא
איקרישט ליה בריתא